

Titulació	Tipus	Curs
Periodisme	FB	1

Professor/a de contacte

Nom : Aida Martori Muntsant

Correu electrònic : aida.martori@uab.cat

Equip docent

Maria Corominas Piulats

Angel Castellanos Diaz

Aida Martori Muntsant

José Bernardo Berna Alvarado

Christian Alejandro Báez Valverde

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És recomanable el seguiment de les informacions d'actualitat sobre el sistema de mitjans, principalment a Catalunya, Espanya i Europa.

Objectius

Introduir l'alumnat en el coneixement dels trets estructurals dels sistemes de mitjans en l'entorn occidental europeu, amb una atenció especial als casos espanyol i català, en què normalment desenvoluparà la seva activitat professional.

Així, es farà una primera aproximació a l'estudi dels actors econòmics, polítics i socials que conformen o contribueixen a la conformació d'aquests sistemes, sense deixar de banda l'anàlisi del model nord-americà, atesa la seva influència en el desenvolupament dels sistemes mediàtics europeus i llatinoamericans. D'altra banda, es posarà l'èmfasi en la incidència d'internet i la digitalització en el redisseny de l'estructura de la comunicació a escala local, estatal i internacional.

Eventualment, es poden incloure aspectes relatius a altres sistemes de mitjans si es produeix algun fet d'actualitat particularment rellevant.

Resultats d'aprenentatge

- CM03 (Avaluar l'impacte de les polítiques de comunicació en l'equitat de gènere i promoure estratègies periodístiques que fomentin la igualtat i la diversitat en els mitjans.) Avaluar l'impacte de les polítiques de comunicació en l'equitat de gènere i promoure estratègies periodístiques que fomentin la igualtat i la diversitat en els mitjans.
- KM01 (Reconèixer les principals teories de la comunicació i la seva evolució històrica, així com el seu impacte en la configuració de l'ecosistema mediàtic, en la societat i en la cultura actuals.) Reconèixer les principals teories de la comunicació i la seva evolució històrica, així com el seu impacte en la configuració de l'ecosistema mediàtic, en la societat i en la cultura actuals.
- KM02 (Identificar els models d'estructura i funcionament dels sistemes de comunicació, incloent-hi polítiques de comunicació, regulació i normatives legals.) Identificar els models d'estructura i funcionament dels sistemes de comunicació, incloent-hi polítiques de comunicació, regulació i normatives legals.

Continguts

1.- Delimitació conceptual i perspectives teòriques. Què és un sistema de mitjans? Tipologia, característiques i actors. Sistemes mediàtics comparats.

2.- Anàlisi d'actors que contribueixen a l'articulació dels sistemes de mitjans: mitjans públics, empreses i grups de comunicació privats, associacions empresarials, organismes de mesura d'audiències i empreses de telecomunicacions i plataformes digitals amb negocis a l'àmbit audiovisual. El paper de l'Estat i dels reguladors independents.

3.- Anàlisi de sectors mediàtics (premsa, ràdio, televisió i entorn digital). Panorama, característiques de l'oferta i regulació. Transformació dels models de consum i de negoci.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tutories	5	0,2	
Seminaris	17	0,68	
Estudi personal	80	3,2	
Teoria	34	1,36	
Avaluació	7	0,28	

Dos terços de la docència presencial es desenvoluparan amb el grup complet i un terç, en seminaris amb grups reduïts.

Les sessions amb el grup complet es concretaran en classes magistrals, a càrrec del professorat responsable de teoria, en què s'explicaran els continguts dels blocs temàtics i s'aclariran els dubtes relatius a les lectures que hagin de fer els/les estudiants i al treball resultant de l'autoaprenentatge.

En els seminaris es realitzaran activitats pràctiques d'aprofundiment en la matèria del curs, que poden requerir la cerca o l'anàlisi prèvia de diversos tipus de recursos d'aprenentatge (notícies, textos acadèmics, informes, etc.). Es posaran en comú i es discutiran qüestions d'actualitat, amb la participació activa de l'alumnat, per tal d'actualitzar el temari i identificar elements clau referents a l'evolució dels sistemes de mitjans.

El plantejament de l'assignatura incorporarà la perspectiva de gènere en totes les vessants possibles

(continguts, metodologies aplicades a les dinàmiques de treball, participació de l'alumnat a l'aula, bibliografia facilitada i ús del llenguatge inclusiu, entre d'altres aspectes).

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Les docents d'aquesta assignatura incorporaran metodologies docents innovadores, com ara la classe inversa, l'aprenentatge autèntic (com a via per apropar la pràctica professional periodística a les assignatures teòriques) o l'Aprenentatge basat en Reptes, i ofereixen conferències del sector professional que connecten la matèria amb els reptes actuals del sector mediàtic i comunicatiu.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis dels seminaris	35%	2,5	0,1	CM03, KM02
Intervenció al seminari	15%	1	0,04	CM03, KM02
Exàmens parcials	25% + 25%	3,5	0,14	CM03, KM01, KM02

ALUMNAT DE PRIMERA MATRÍCULA

Avaluació continuada

L'avaluació continuada de l'assignatura consta de les activitats i els percentatges següents:

1. Dos exàmens parcials sobre els continguts teòrics, cadascun dels quals representa el 25% de la qualificació final. Si s'aproven, tots dos exàmens són alliberatoris de matèria.

Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar (Nota mínima: 5) obligatòriament els dos exàmens parcials (condició indispensable). Si no es fa un dels dos exàmens, la qualificació final serà "no avaluable".

2. Diversos exercicis relatius a les qüestions tractades al seminari, que representaran el 35% de la qualificació.

3. Intervenció als seminaris. Es valorarà de manera qualitativa la intervenció i la participació en els seminaris, que representarà el 15% de la nota final.

Recuperació

Els dos exàmens són recuperables: no hi ha nota mínima per anar a la recuperació però és imprescindible haver fet la prova (el parcial o els parcials corresponents) i haver estat avaluat/da, com a mínim, d'una altra activitat avaluativa (d'acord amb la normativa que indica que l'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats, el pes de les quals sigui d'un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura).

La recuperació consistirà en un examen. Si no es fa un dels dos exàmens parcials la qualificació final serà "no avaluable".

En el supòsit que no se superi un dels dos exàmens parcials, la qualificació definitiva de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen (o la mitjana, si queden tots dos suspesos).

Pel seu caràcter vinculat a l'actualitat, les activitats d'avaluació desenvolupades als seminaris no seran recuperables.

Avaluació única

L'avaluació única de l'assignatura consta de les activitats i els percentatges següents:

1. Control de coneixements: 50% - Prova sobre els continguts teòrics de l'assignatura. Per superar l'assignatura s'ha d'aprovar (Nota mínima: 5) obligatòriament la prova teòrica (condició indispensable).
2. Realització d'un o de diversos exercicis pràctics relatius a les qüestions treballades al seminari: 30%. Es farà el mateix dia que el control de coneixements. Aquesta activitat no es podrà recuperar, per la qual cosa en cas d'haver de presentar-se a la recuperació, es mantindrà la nota obtinguda en aquest exercici en la primera convocatòria.
3. Lliurament d'una tasca que s'enreglarà el primer dia de classe: 20%. Aquesta activitat no és recuperable.

$1 (50\%) + 2 (30\%) + 3 (20\%) = 100 \%$ NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA

S'aprova amb una nota igual o superior al 5. La data de la revisió de les notes serà la mateixa que per a l'alumnat d'avaluació continuada i s'anunciarà a classe.

Recuperació

El control de coneixements o prova teòrica final és recuperable. Per anar a la recuperació no hi ha nota mínima però és imprescindible haver fet la prova i haver-se avaluat de, com a mínim, una altra activitat avaluativa (d'acord amb la normativa que indica que l'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats, el pes de les quals sigui d'un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura).

La recuperació consistirà en un examen. Per superar l'assignatura, s'ha d'aprovar obligatòriament l'examen (nota mínima: 5). En el supòsit que no se superi, la qualificació de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen.

Els exercicis pràctics i la tasca no són recuperables.

ESTUDIANTS A PARTIR DE LA SEGONA MATRÍCULA

A partir de la segona matrícula l'alumnat pot triar entre avaluació continuada (descrita més amunt) o avaluació per prova de síntesi mitjançant un examen final i amb opció de recuperació (no hi ha nota mínima, és imprescindible haver fet l'examen per optar a recuperació). La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi. En el supòsit que no se superi la recuperació de l'examen final, la qualificació definitiva de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen (recuperació).

S'entendrà que l'alumnat a partir de la segona matrícula que no comuniqui explícitament per correu electrònic i en el termini anunciat a principi de curs la seva opció d'avaluació farà la prova de síntesi.

CALENDARI DE PROVES D'AVALUACIÓ

Les dates de les activitats d'avaluació i de recuperació seran anunciades el dia de presentació de l'assignatura. La informació també estarà disponible al Campus Virtual.

PLAGI

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés

disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL (ús restringit)

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca de bibliografia, la transcripció/correcció de textos o les traduccions, si fos necessari. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en alguna activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

IRREGULARITATS

La realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació (fraud acadèmic, plagiat o ús indegut de la IA, tret que aquest ús estigui autoritzat expressament a la guia docent), que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació, suposa que aquest acte es qualificarà amb un 0. En cas que la guia docent prevegi que per superar l'assignatura sigui requisit imprescindible haver obtingut una nota mínima en aquest acte d'avaluació o que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0. Al marge d'això, es podrà instruir un procés disciplinari a l'estudiant que incorri en alguna d'aquestes irregularitats.

Bibliografia

Bibliografia bàsica:

ALBORNOZ, Luis A.; SEGOVIA, ANA I. & ALMIRÓN, Núria (2020) *Grupo Prisa: media power in contemporary Spain*. Nova York: Routledge. DOI <https://doi.org/10.4324/9780429297717>

ALMIRÓN, Núria (2008). La financiarización de los grupos de comunicación en España: el caso del grupo PRISA. *Revista Eletrônica Internacional de Economia Política da Informação, da Comunicação e da Cultura-Eptic*, 10(2). <https://issuu.com/epic/docs/121028221950-530f470a20724a74af12f844f9cabceb>

CAÑEDO, Azahara, LIMÓN, Nieves & DE LA SIERRA, Susana (2025). *La plataformización del sistema mediático europeo y español. Regulación, estructura y contenidos*. Tirant Lo Blanc.

DIMITROVA, Daniela V. (2021). *Global journalism: understanding world media systems*. Rowman & Littlefield.

HALLIN, Daniel; MANCINI, Paolo (2008). *Sistemas de medios comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política*. Barcelona: Hacer.

HUMPRECHT, Edda, CASTRO HERRERO, Laia, BLASSNIG, Sina, BRÜGGEMANN, Michael & ENGESSER Sven (2022). Media systems in the digital age: An empirical comparison of 30 countries. *Journal of Communication*, 72(2), 145-164. <https://doi.org/10.1093/joc/jqab054>

JONES, Daniel (2005). Aproximación teórica a la Estructura de la Comunicación Social. *Escribanía*, (14), 19-30. <https://revistasum.umanizales.edu.co/ojs/index.php/escribania/issue/view/226>

LÓPEZ, Bernat; HUERTAS, Amparo; NAVARRO, Celina & PERES-NETO, Luis, eds. (2023): *Informe de la comunicació a Catalunya 2023-2024*. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Generalitat de Catalunya i Institut de la Comunicació (InCom-UAB). https://ddd.uab.cat/pub/lilibres/2023/284362/incomcat_a2023.pdf

LÓPEZ-CEPEDA, Ana María; COSTA-SÁNCHEZ, Carmen & DRAGOMIR, Marius (2026). *Governance Models in Public Service Media: Participation, Reputation, and Sustainability in the Era of Platformization*. Routledge.

- NEWMAN, Nic & CHERUBINI, Federica (2026, 12 de gener). *Periodismo, medios y tecnología: tendencias y predicciones para 2026*. Oxford: Reuters Institute.
<https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/es/periodismo-medios-y-tecnologia-tendencias-y-predicciones-para-2026>
- PARISER, Eli (2017). *El filtro burbuja: Cómo la web decide lo que leemos y lo que pensamos*. Taurus.
- ZALLO, Ramón (2011). *Estructuras de la comunicación y la cultura. Políticas para la era digital*. Barcelona: Gedisa
- ZALLO, Ramón (2016) *Tendencias en comunicación. Cultura digital y poder*. Barcelona: Gedisa.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/uab/detail.action?docID=4908814>
- ZUBOFF, Shoshana (2020). *La era del capitalismo de vigilancia*. Barcelona: Paidós.
- Bibliografia complementària:
- ACCIÓ (2026). *El sector audiovisual a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- AGUADO-GUADALUPE, Guadalupe (2018). Las relaciones Prensa-Estado en el reparto de publicidad institucional en España. *Estudios sobre el mensaje periodístico*, 24 (2), 993-1005.
<https://e-archivo.uc3m.es/rest/api/core/bitstreams/818ae3b4-ce25-4815-853a-7b8071e0098c/content>
- ALBORNOZ, Luis y GARCÍA leiva, Trinidad (eds.) (2017). *Diversidad e industria audiovisual. El desafío cultural del siglo XXI*, México: Fondo de Cultura Económica.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991007644409706709
- ARRIAZA IBARRA, Karen i MORILLAS CANTERO, José G. (2022). After 4G and 5G, What will happen to open televisions in Spain? Situation of uncertainty for open televisions and the principle of universal access. *ZER: Revista De Estudios De Comunicación = Komunikazio Ikasketen Aldizkaria*, 27(53), 65-80.
<https://ojs.ehu.eus/index.php/Zer/article/view/23888>
- BIRKINBINE, Benjamin J; GÓMEZ, Rodrigo i WASKO, Janet (2016). *Global Media Giants* New York; Routledge. https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991000598599706709
- BONINI-BALDINI, Tiziano, TÚÑEZ-LÓPEZ Miguel & BARRIENTOS-BÁEZ, Almudena (2021). Public service media in the age of platformization of culture and society. A: Túñez-López M, Campos-Freire F and Rodríguez-Castro M *The values of public service media in the Internet society*. Cham: Palgrave MacMillan, pp. 45-58. https://doi.org/10.1007/978-3-030-56466-7_3
- BREVINI, Benedetta & SWIATEK, Lukasz (2021). *Amazon: understanding a global communication giant*. Routledge. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=6367837>
- CAGÉ, Julia (2016). *Salvar los medios de comunicación*. Barcelona: Anagrama.
- CAÑEDO, Azahara & SEGOVIA, Ana I. (2022). La plataformización de los medios de comunicación de servicio público. Una reflexión desde la economía política de la comunicación. A: Goyanes, Manuel & Campos-Rueda, Marcela (Eds.). *Gestión de medios públicos en el entorno digital* (pp. 65-88). Valencia: Tirant Humanidades.
- CEREZO, Pepe (2022). *Deconstruyendo los medios. Cómo adaptar las empresas de comunicación al entorno digital*. Córdoba: Editorial Almuzara.
- CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2023). *Informe sobre l'audiovisual a Catalunya 2025*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
https://www.cac.cat/sites/default/files/Informe_audiovisual_Catalunya_2025_CAC.pdf
- CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA. *Butlletí d'informació sobre l'audiovisual de Catalunya*.
<https://www.cac.cat/index.php/acords-recerca/biac-%28-informes-del-sector-quadrimestrals-%29> (Informes quadrimestrals)
- DONDERS, Karen (2021) *Public service media in Europe: law, theory and practice*. Londres: Taylor & Francis

Group. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/uab/detail.action?docID=6550956>.

DOYLE, Gillian (2018) Television and the development of the data economy: data analysis, power and the public interest. *International Journal of Digital Television*, 9(1), pp. 53-68.
<https://eprints.gla.ac.uk/175294/1/175294.pdf>

EGAN, Jim; ROBERTSON, Craig T.; ROSS ARGUEDAS, Amy; NEWMAN, Nic; KLEIS NIELSEN, Rasmus; MUKHERJEE, Mitali & FLETCHER, Richard (2026). *Reuters Institute Digital News Report 2026*. Oxford: Reuters Institute.
https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2023-06/Digital_News_Report_2023.pdf

FERNÁNDEZ ALONSO, Isabel (ed.) (2017). *Austeridad y clientelismo. Política audiovisual en España en el contexto mediterráneo y de la crisis financiera*. Barcelona: Gedisa.
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&scope=site&db=nlebk&db=nlabk&AN=2352584>

FLEW, Terry (2021). *Regulating platforms* (First published). Polity Press.

FRANCO, Marta G. (2024). *Las redes son nuestras: una historia popular de internet y un mapa para volver a habitarla*. Consonni.

GARCÍA SANTAMARÍA, José Vicente (2016). *Los grupos multimedia españoles. Análisis y estrategias*. Barcelona: Editorial UOC. <http://site.ebrary.com/lib/bibliotequesuab/detail.action?docID=11286116>

GOYANES, Manuel & CAMPOS-RUEDA, Marcela (Eds.). *Gestión de medios públicos en el entorno digital*. Valencia: Tirant Humanidades.

HARI, Johann (2023). *El valor de la atención: Por qué nos la robaron y cómo recuperarla*. Ediciones Península.

INNERARITY, Daniel & COLOMINA, Carme (2020). La verdad en las democracias algorítmicas. *Revista CIDOB d'afers internacionals* (124), 11-24. <https://www.jstor.org/stable/26975706>

LEVI, Simona (2024). *Digitalització democràtica: sobirania digital per a les persones: com les institucions han permès que els nostres espais digitals quotidians siguin transformats en latifundis extractius privats... i com revertir-ho* (Primera edició). Raig Verd Editorial.

MAGALLÓN ROSA, Raúl (2023) *Updating news: información y democracia*. Madrid: Pirámide.

MCDONALD, Paul (Ed.) (2022). *The Routledge Companion to Media Industries*. Routledge.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=6733218>

PEIRANO, Marta (2019). *El enemigo conoce el sistema: Manipulación de ideas, personas e influencias después de la economía de la atención*. Barcelona: Debate.

QUINTAS-FROUFE, Natalia; GONZÁLEZ-NEIRA, Ana (coords.) (2021). *Los estudios de la audiencia. De la tradición a la innovación*. Barcelona: Gedisa.

SALAVERRÍA, Ramón; MARTÍNEZ-COSTA, Pilar (eds.) (2021) *Medios nativos digitales en España. Caracterización y tendencias*. Salamanca: Comunicación Social.

TARNOFF, Ben (2022). *Internet for the people: the fight for our digital future*. Verso.

TÚÑEZ-LÓPEZ, Miguel; CAMPOS-FREIRE, Francisco; y RODRÍGUEZ-CASTRO, Marta (eds.) (2021). *The values of public service media in the Internet society*. Londres: Palgrave Macmillan.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/uab/detail.action?docID=6521535>.

Webs:

Barlovento Comunicación <https://www.barloventocomunicacion.es/>

Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC) - Blog <https://blog.cnmc.es/>

COMUNICACIÓ 21 <https://comunicacio21.cat/>

Guia de la radio: <http://guiadelaradio.com/>

Programari

Eines bàsiques de Microsoft Office, aplicacions de l'entorn Moodle i plataformes virtuals d'aprenentatge gratuïtes.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	12	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	13	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	21	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	22	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	23	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt